

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 21 marca 2024 r.
Znak sprawy: DNI.mr.058.3.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 1378 Pani Poseł Małgorzaty Niemczyk
„w sprawie ziemi rolnej przekazanej przez rząd PiS Archidiecezji Warmińskiej”.**

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z ww. interpelacją, uprzejmie informuję, co następuje.

Odnosząc się do prośby o wskazanie ile dokładnie ziemi posiada Archidiecezja Warmińska we wsi Rybaki nad jeziorem Łańskim i „w okolicach Puszczy Napiwodzko-Rumuckiej”, wyjaśniam, że ani Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ani też Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa nie posiadają informacji na ten temat. Wymaga podkreślenia, że osoby prawne kościoła katolickiego mogą pozyskiwać nieruchomości rolne na podstawie różnych tytułów i w różny sposób (np. umowa sprzedaży, dziedziczenie, darowizny od podmiotów prywatnych, zasiedzenie). Przekazanie nieruchomości na podstawie art. 70a ustawy z dnia 17.05.1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego jest tylko jednym z możliwych sposobów nabycia własności przez ten podmiot. Z tego powodu informacje o wszystkich nieruchomościach znajdujących się w posiadaniu Archidiecezji Warmińskiej można pozyskać bezpośrednio wyłącznie od samej Archidiecezji. Ponadto brak jest podstaw prawnych do gromadzenia przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi takich informacji.

Odpowiadając na pytanie o cele, na które przekazano nieruchomości na rzecz wspomnianej wyżej Archidiecezji zwracam uwagę, że w przypadku przekazania nieruchomości wchodzącej w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na

podstawie art. 70a ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego do przestaniek ustawowych, od których uzależnione jest przekazanie, nie należy wskazać celu, jakiemu dana nieruchomości ma służyć. Zgodnie z tym przepisem jedynym warunkiem jest, aby przekazanie nastąpiło na wniosek osoby prawnej Kościoła Katolickiego, która po dniu 8 maja 1945 r. podjęła działalność na Ziemiach Zachodnich i Północnych. Istotą tego postępowania jest nieodpłatne przeniesienie własności nieruchomości, stąd decyzja właściwego organu musi określać jaką konkretnie nieruchomości i na czym rzecz jest przekazywana, tak aby na jej podstawie można było dokonać wpisu do księgi wieczystej. Wskazanie celu, na jaki nastąpiło przekazanie nie jest wymagane przepisami prawa.

Przekazanie nieruchomości Zasobu następuje na podstawie decyzji wydawanej przez właściwego miejscowo wojewodę, za zgodą Dyrektora Generalnego KOWR. KOWR wyraża zgodę w formie postanowienia, od którego można wnieść zażalenie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Z kolei odwołanie od decyzji wojewody jest wnoszone do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Stroną tego postępowania jest osoba prawna kościoła katolickiego, która wystąpiła ze stosownym wnioskiem. Jest zatem oczywiste, że w przypadku uzyskania zgody KOWR oraz decyzji pozytywnej (orzekającej o nieodpłatnym przekazaniu nieruchomości) rozstrzygnięcia takie nie są zaskarżane do organu wyższej instancji.

Z informacji przekazanych ministerstwu przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wynika, że Wojewoda Warmińsko-Mazurski w decyzjach wydawanych na podstawie art. 70a ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, przekazujących nieodpłatnie nieruchomości na własność osób prawnych Kościoła Katolickiego, nie podaje celu ich przekazania.

Organem, który powinien posiadać kompletne dane co do ilości ziemi przekazanej Archidiecezji Warmińskiej na podstawie art. 70a ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości, gdyż to on wydaje decyzje w tym przedmiocie. W związku z tym KOWR wskazał, że nie może zagwarantować, że wszystkie decyzje wojewodów zostały przekazane do olsztyńskich oddziałów terenowych ówczesnej Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz Agencji Nieruchomości Rolnych (tj. poprzedników prawnych KOWR), czy też do KOWR. KOWR nie są przy tym znane przypadki przekazywania

przez Oddział Terenowy KOWR w Olsztynie (ani przez jego poprzedników prawnych) gruntów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, na rzecz Archidiecezji Warmińskiej.

Na marginesie należy jedynie zauważyć, że z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na terenie wsi Rybaki nad jeziorem Łańskim, na podstawie art. 59 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w 2007 r. dokonano aktu darowizny na rzecz Caritas Archidiecezji Warmińskiej, będącej osobą prawną i organizacją pożytku publicznego, z przeznaczeniem na realizację celów statutowych. Przedmiotem darowizny były nieruchomości o powierzchni 26,8035 ha.

Ponadto Wojewoda Warmińsko-Mazurski, działając na podstawie art. 70a ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, w latach 2017-2018 wydał cztery decyzje administracyjne przekazujące na rzecz parafii Kościoła Rzymskokatolickiego nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, położone w obrębie Rybaki, gmina Stawiguda, o łącznej powierzchni 42,3815 ha.

Natomiast w 1994 r. Wojewoda Olsztyński decyzją administracyjną, działając na podstawie art. 70a ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, przekazał nieruchomość o powierzchni 50 ha, położoną w Klewkach, gmina Purda, na rzecz, jak wskazał KOWR, Kurii Metropolitalnej Archidiecezji Warmińskiej.

Wskazane powyżej Caritas i parafie posiadają jednak odrębną od Archidiecezji Warmińskiej osobowość prawną.

Odnosząc się do pytania czwartego („Czy w ocenie resortu ziemia ta przekazana została zgodnie z prawem?") wyjaśniam, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie posiada kompetencji do oceny legalności decyzji wydawanych na podstawie art. 70a ustawy. Jak to już zaznaczono powyżej, organami prowadzącymi zasadnicze postępowania w przedmiocie nieodpłatnego przekazania nieruchomości na rzecz osób prawnych Kościoła Katolickiego są wojewodowie, a w postępowaniu odwoławczym Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Możliwe jest również wniesienie skargi na decyzję MSWiA do sądu administracyjnego. To do tych organów należy ocena zgodności z prawem wydawanych decyzji. Jeżeli natomiast dana decyzja nie została we właściwym trybie wyeliminowana z obrotu prawnego, to należy domniemywać, że jest ona zgodna z prawem.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie ma również możliwości wypowiedzenia się co do planów zagospodarowania nieruchomości, które są położone we wsi Rybaki nad jeziorem Łańskim. O sposobie zagospodarowania poszczególnych gruntów decydują ich właściciele, przy czym sposób ewentualnego zabudowania nieruchomości musi być zgodny z obowiązującym w danej gminie aktem planistycznym (decyzją o warunkach zabudowy lub miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego).

Nieruchomości, które są przekazywane na podstawie ostatecznych decyzji wojewodów na własność osób prawnych Kościoła Katolickiego, nie wchodzą już w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, którym gospodaruje Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, a zatem ani Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ani KOWR nie posiadają informacji co do planów ich zagospodarowania.

Z wyrazami szacunku

z. up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) art. 106 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.);
- (2) art. 70a ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1966);
- (3) art. 59 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344, z późn. zm.);
- (4) art. 30 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512, z późn. zm.);
- (5) § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2708).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów